

Aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer H. Staghouwer

Per e-mail verzonden

CC: Aan de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de permanente vertegenwoordiging bij de EU, de heer E. van der Sommen van de Veterinaire en Fytosanitaire Raad
Aan de secretaris-generaal van EFFAT de heer K. Bragason

Datum

19 januari 2022

Ons kenmerk

22-002/KJ/PB/MS/tvm

Betreft / Onderwerp

Glyfosaat

Doorkiesnummer

06 11 37 90 98

Email contactpersoon

marike.schooneveldt@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Geachte heer Staghouwer,

Op dit moment wordt er binnen de Europese Unie (EU) opnieuw gesproken over de Europese vergunning van het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat. De huidige vergunning loopt 15 december 2022 af. De IUF, de internationale vakbond voor onder andere voeding en landbouw, zet zich in voor een wereldwijd verbod op het gebruik van glyfosaat. Vanuit de IUF is het verzoek gedaan aan EFFAT, de Europese koepel voor vakbonden in de agrarische sector, om zich in te zetten voor een verbod van het gebruik van glyfosaat in de EU. EFFAT heeft op 1 juni 2021 het standpunt ingenomen dat er een onmiddellijk verbod moet komen van glyfosaat als actief bestanddeel in gewasbestrijdingsmiddelen¹. De FNV steunt dit standpunt en is ook voor een verbod op het gebruik van glyfosaat.

Het gezaghebbende International Agency for Research on Cancer (IARC) heeft al in 2015 glyfosaat als verdacht kankerverwekkend gecategoriseerd voor de mens. Het uitgangspunt van de FNV ten aanzien van het gebruik van (verdacht) kankerverwekkende stoffen in productieprocessen is dat te allen tijden gestreefd moet worden naar een nul-blootstelling. De FNV is er dan ook voorstander van dat er een totaal verbod komt op de stof glyfosaat en het gebruik ervan. Er bestaan reeds alternatieven voor het gebruik van glyfosaat. Deze zouden verder gepromoot en gestimuleerd moeten worden.

Glyfosaat moet in elk geval niet vervangen worden door andere gevaarlijke chemicaliën. Er zijn namelijk aanwijzingen dat mensen die in het verleden lang aan gewasbestrijdingsmiddelen hebben blootgestaan, zoals telers en omwonenden, een grotere kans hebben om neurodegeneratieve ziekten te krijgen, zoals de ziekte van Parkinson en Alzheimer. Niet voor niets adviseert de Gezondheidsraad om voorzorg toe te passen en te streven naar een zo laag mogelijke blootstelling aan chemische gewasbeschermingsmiddelen². De FNV is dan ook verheugd dat in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van 15 december 2021 staat dat onderzoek wordt gedaan naar

¹ Het standpunt van EFFAT: [Ending the use of glyphosate and building a more sustainable agriculture](#)

² [Vervolgadvies gewasbescherming en omwonenden van de Gezondheidsraad](#)

de gezondheidseffecten van gewasbestrijdingsmiddelen op de gezondheid van boeren en omwonenden³.

Daarnaast heeft het gebruik van glyfosaat en andere gevaarlijke chemicaliën ook een negatief effect op de biodiversiteit, het milieu en ecosystemen. Een verbod op glyfosaat zou ook een eerste stap zijn in de richting van een meer duurzame landbouw. Dit sluit ook aan op de ambities uit het coalitieakkoord. Hier wordt immers de ambitie uitgesproken om het verlies aan biodiversiteit te herstellen en perspectief te bieden aan de agrarische sector. Hier moet uitvoering aan gegeven worden door de komende jaren fors te investeren in een duurzame landbouw. Hierbij zal ook naar gewasbestrijdingsmiddelen gekeken moeten worden en de (Europese) normen die op dat gebied aangescherpt kunnen worden.

Binnen Nederland is op dit moment de situatie zo dat glyfosaat wel thuis en in de landbouw gebruikt mag worden, maar niet op openbare terreinen. Een aantal provincies heeft al aangegeven dat ze niet willen dat er glyfosaat gebruikt wordt op land dat zij verpachten. De FNV zou graag zien dat in de EU, maar in elk geval binnen Nederland het gebruik van glyfosaat volledig verboden wordt.

Het IARC geeft aan dat veel regelgevende instanties vertrouwen op branchegegevens uit toxicologische onderzoeken die niet in het publieke domein beschikbaar zijn. Er zijn signalen dat middenproducenten invloed trachten uit te oefenen op de besluitvorming door studies te financieren en te publiceren waaruit geconcludeerd kan worden dat glyfosaat niet gevaarlijk is voor de gezondheid. Het IARC verzamelt en evalueert systematisch alle relevante bewijzen die in het publieke domein beschikbaar zijn voor onafhankelijke wetenschappelijke beoordeling. Daarom pleit de FNV voor onafhankelijk onderzoek op Europees niveau. EFSA (de Europese autoriteit voor voedselveiligheid) en ECHA (het Europees Agentschap voor chemische stoffen) moeten hiervoor voldoende middelen krijgen om hun capaciteiten te versterken en onafhankelijke studies te kunnen uitvoeren. Zodat financiering door middenproducenten, of partijen die daar een relatie mee hebben, uitgesloten wordt.

Uw ambtsvoorgangster, mevrouw C. Schouten, heeft op 22 december 2021 bij beantwoording van het schriftelijk overleg van 6 december aangegeven dat Nederland haar standpunt over glyfosaat opnieuw zal bepalen als de Europese Commissie in het najaar van 2022 met een voorstel komt⁴. In verband met de veiligheid en gezondheid van de werkenden in de agrarische sector, van omwonenden en ook in het kader van biodiversiteit, het milieu en ecosystemen verzoekt de FNV u om niet te wachten op een voorstel van de Europese Commissie, maar nu al een standpunt in te nemen en in te zetten op een verbod voor de stof glyfosaat en het gebruik ervan binnen de Europese Unie en te investeren in de verdere ontwikkeling van duurzame bestrijdingsmiddelen en natuurlijke alternatieven.

Met vriendelijke groet,

Petra Bolster en Kitty Jong
Dagelijks Bestuur FNV

³ [Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'](#)

⁴ [Antwoorden op Kamervragen uit schriftelijk overleg 6 december 2021](#)